



Alle leesstrategieën

Wat ga je leren?

Je kunt straks:

- de tekst bekijken voordat je gaat lezen (stap 1 t/m 3)
- bedenken wat je moet doen als je het niet meer snapt (stap 4)
- vragen over de tekst beantwoorden tijdens het lezen (stap 5)
- van de tekst een plaatje maken in je hoofd (stap 6)
- de tekst samenvatten (stap 7)

Wat ga je doen?

Een paar dagen geleden las je over klussen op school. Deze les heeft daar ook mee te maken. Bekijk de teksten. Maak stap 1 t/m 3.

Lees dan de teksten helemaal en maak stap 4 t/m 7.

Weet je het nog?

Lezen doe je in zeven stappen. De vorige les heb je meer geleerd over stap 3: kennis ophalen.

Tip! Vind je kennis ophalen moeilijk? Bekijk het filmpje dan nog eens.

Maak de vragen

VOOR HET LEZEN

STAP 1 Leesdoel bepalen

1 Bekijk de teksten op bladzijde 2 en 3.

a Stel, je wilt weten hoe je een kast timmert van houten planken. Welke tekst kun je dan het **best** lezen? Kruis aan.

- | | |
|----------------------------------|---|
| ☐ tekst 1 | ☐ beide teksten |
| ☐ tekst 2 | ☐ geen van beide teksten |

b Bekijk **tekst 1**. Wat voor tekstsoort is dit? Vul in.

Tekst 1 is een _____ tekst.

c Bekijk **tekst 2**. Wat is dit voor tekst? Markeer de goede antwoorden.

Tekst 2 is een *gedicht* / *ingezonden brief* / *krantenbericht*.
Het is dus een *fictietekst* / *informatieve tekst* / *meningtekst*.

STAP 2 Voorspellen

2 Lees de twee teksten globaal.

a Wat is het onderwerp van beide teksten? Vul in.

De teksten gaan allebei over _____

b Wat vertellen de teksten **niet** over dit onderwerp, denk je? Kruis aan.

- ☐ Hoe Iris denkt over het kappen van bomen.
- ☐ Hoe je grenen, eiken, essen en mahonie herkent.
- ☐ Op welke scholen ze allemaal klussen met hout.
- ☐ Van welke bomen welke houtsoorten afkomstig zijn.

STAP 3 Kennis ophalen

Weet je het nog? Kennis ophalen

Je achtergrondkennis verandert tijdens het lezen. Je voegt kennis toe, streept iets weg of past iets aan. Stel, je hebt een mening over het onderwerp van een tekst. Je leest nieuwe feiten of goede argumenten. Daardoor verander je tijdens het lezen van mening. Dat kan!

3 Lees de meningen van Bodi en Janna hieronder.

a Met wie ben jij het eens? Kruis aan.

- ☐ Bodi: 'Om te klussen, kun je beter nieuw hout gebruiken.'
- ☐ Janna: 'Je kunt het best klussen met oude houten planken.'

b Lees **tekst 2**. In welke zin staat een feit? Kruis aan.

- ☐ Elke ... voetbalvelden. (r. 5 en 6)
- ☐ Daarom ... kappen. (r. 9)
- ☐ Wil je klussen? (r. 9)
- ☐ Er staan helemaal geen feiten in deze tekst.

c Stel, je wilt Janna uit vraag 3a helpen om haar mening te verdedigen. Welke zin uit tekst 2 kun je dan **niet** gebruiken als argument? Kruis aan.

- ☐ Ik ... school. (r. 3 en 4) ☐ Dat ... dieren! (r. 6 en 7)
- ☐ Denk ... hout. (r. 4 en 5) ☐ En ... verloren. (r. 7 en 8)

d Kijk nog eens naar je antwoord op vraag 3a.

Ben je van mening veranderd? Markeer en vul in.

Ja / Nee, want _____

1 Weet met welk hout je werkt

Om te klussen heb je hout nodig. Maar de ene houtsoort is de andere niet. Van welke bomen kun je nu welke spullen maken? Dat lees je hier.

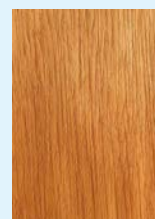
Grenen

Wil je een krat of een kist timmeren? Gebruik dan *grenenhout*. Grenen is een bekende en goedkope houtsoort, die beige van kleur is. Het is afkomstig van *naaldbomen*, zoals de den en de pijnboom. Doordat naaldbomen veel takken hebben, heeft het hout veel noesten. Daardoor ziet je krat er stoer uit.



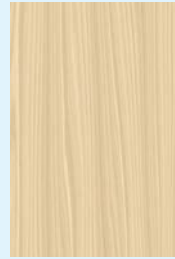
Eiken

In bijna elk Nederlands dorp staat wel een eikenboom. Deze *loofboom* komt zo vaak voor dat we bijna vergeten hoe 1 zijn hout is. Het is goudkleurig, het kan goed tegen vocht en het is supersterk. Vroeger gebruikten timmerlieden het om schepen van te bouwen. Jij kunt er een kastje of een krukje van maken. Werk wel met scherp gereedschap, want *eikenhout* splintert snel.



Essen

Jij hebt vast weleens aan een rekstok gezwaaid. Voelde je toen dat het hout een beetje meebewoog? Klopt! Een rekstok is gemaakt van *essenhout*. Deze houtsoort is heel buigzaam. Het breekt dus niet snel. Essenhout komt van de es, een *loofboom* uit Europa. Je kunt essenhout makkelijk bewerken, zoals zagen, schuren en lijmen. Daardoor kun je er al snel iets moois van maken. Wat dacht je van een pijl en boog?

**Mahonie**

Vind je lichte houtkleuren saai? Kies dan voor roodbruin *mahoniehout*, een houtsoort van diverse *tropische bomen* uit Afrika en Amerika. Mahoniehout kun je goed schuren en lakken met olie. Daardoor wordt het mooi glad en glimmend. De meeste gitaren zijn gemaakt van mahoniehout. Maar je kunt ook een beeldje maken.



Natuurlijk zijn er nog véél meer houtsoorten. Dat kun je op je vingers natellen. Maar elke houtsoort heeft weer andere goede eigenschappen. Bedenk dus voor het klussen goed met welk hout je gaat werken.

2 Brief van de week KAP MET HOUT

'Hoi allemaal! Ik word helemaal niet blij van de kluslessen op school. Denk eens aan alle bomen die onnodig worden gekapt voor het hout. Elke minuut verdwijnt op aarde een bos ter grootte van 40 voetbalvelden. Dat is zonde van de natuur en superzielig voor alle dieren! En met alle bomen gaat ook nog eens een belangrijke zuurstofbron verloren. Daarom moeten we kappen met kappen. Wil je klussen? Gebruik dan alleen oude, gebruikte planken!' **Iris, 11 jaar**

**Maak de andere vragen****TIJDENS HET LEZEN****STAP 4 Herstellen**

4 Lees **tekst 1** helemaal.

a Lees: *Natuurlijk ... houtsoorten*. (r. 38) Waarom staat hier 'Natuurlijk'? Lees tussen de regels door. Markeer de goede antwoorden.

Dat schrijver bedoelt dat ik vast *wel* / *niet* snap dat er nog veel meer houtsoorten zijn.

b Lees nu de zin erna: *Dat ... natellen*. (r. 38 en 39) Is dit letterlijk of figuurlijk taalgebruik? Markeer en vul in.

Letterlijk / *Figuurlijk*, want _____

c Wat bedoelt de schrijver met deze zin? Markeer het goede antwoord.

Hij bedoelt dat het *belangrijk* / *logisch* is dat er veel meer houtsoorten zijn.

STAP 5 Vragen stellen**5** Lees in **tekst 1** de alinea *Eiken*.**a** Wat past het **best** op plaats 1? Kruis aan.
☐ algemeen ☐ bijzonder ☐ oud ☐ sterk
b Lees: *Vroeger ... bouwen.* (r. 17 en 18)Bedenk een WH-vraag met *Waarom* bij deze zin. Vul in.
 Waarom _____

c Wat is het antwoord op deze WH-vraag? Markeer het in de tekst.**6** Lees in **tekst 1**: *Jij ... meebewoog?* (r. 22 en 23)**a** Bedenk een WH-vraag met *Hoe* bij deze zinnen. Vul in.

Hoe _____

b Wat is het antwoord op deze WH-vraag? Markeer twee zinnen in de tekst.**STAP 6 Visualiseren****7** Lees in **tekst 1** de alinea *Grenen*.Welk plaatje past **niet** bij deze alinea? Kruis aan.

- ☐ een filmpje van kinderen die samen een kist timmeren
- ☐ een tekening van een kind dat zich prikt aan een naald
- ☐ een foto van een pijnboom met veel takken
- ☐ een schema met daarin informatie over de houtsoort

NA HET LEZEN**STAP 7 Samenvatten****8** Wat is de hoofdgedachte van **tekst 1**? Markeer hem in de tekst.

Tip: let op de woorden 'dus' en 'kortom'.

9 De twee teksten zijn met verschillende doelen geschreven.**a** Wat is het schrijversdoel van **tekst 1**? Markeer het goede antwoord.De schrijver wil mij *iets leren* / *iets verkopen* / *iets voordoen* / *vermaken*.**b** Wat is het schrijversdoel van **tekst 2**? Vul in.
 De schrijver wil _____

Kijk terug**10** Kijk nog eens naar je antwoorden op vraag 1 en 2. Verbeter ze zo nodig.**Tijd over?****11** Kijk nog eens naar vraag 4c. Vind jij het ook logisch dat er veel meer houtsoorten zijn? Schrijf je mening op en gebruik een feit als argument.

Tip! Wil je weten hoe een houtzagerij planken maakt van bomen? Ga dan naar schooltv.nl en zoek op 'planken'. Bekijk het eerste filmpje.